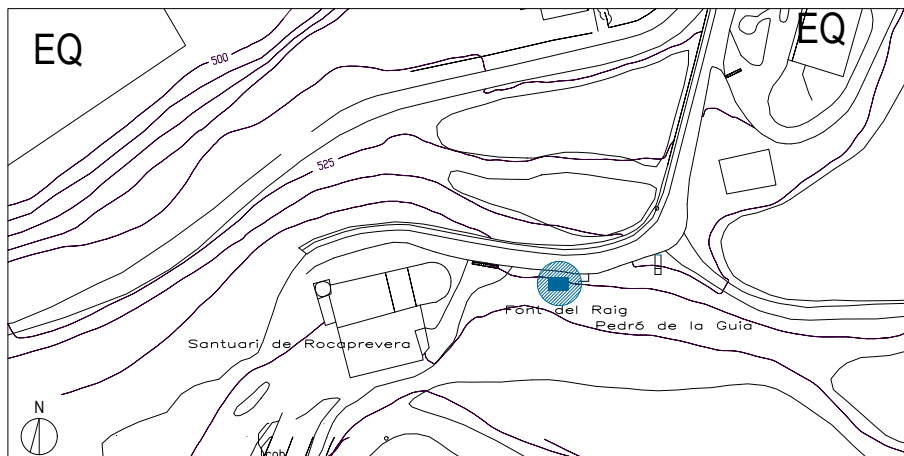

BCIL NIVELL-B

DENOMINACIÓ :	Font del Raig i font dels Ocells
Altres denominacions:	Font de Rocaprevera; font del Coll.
SITUACIÓ :	Camí que porta al Santuari de la Mare de Déu de Rocaprevera.
DATA DE CONSTRUCCIÓ :	Font del Coll (1281). Font del Raig :1414, 1686, 1912 i 1957. Font dels Ocells (1973).
AUTOR :	Lluís Riubugent, imatges de 1957. Senyor Balanciart, forja de 1973.
PROMOTOR :	Font del Raig: Jeroni Ferrer (1686), Francesc Xavier Vergés (1912), suscripcions populars: 1912, 1957, 1973.
TIPOLOGIA :	Font natural lligada al culte religiós
CONTEXT :	Al sud del nucli urbà, al peu de la pujada que porta directament al Santuari de Rocaprevera i en l'encreuament d'aquesta amb un camí rural que porta a la Clota.
RÈGIM URBANÍSTIC :	
Planejament Vigent:	Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Torelló. Desembre 1999.
Classificació:	Sòl No Urbanitzable.
Qualificació:	Sòl de Reserva Vegetal i Paisatgística (Zona R2).
RÈGIM JURÍDIC :	
Titularitat:	
Condicions / servituds:	L'aigua que en raja actualment no és potable
PLÀNOL DE SITUACIÓ.	Escala 1/2000

BCIL NIVELL-B**DESCRIPCIÓ :**

Recinte de planta rectangular, situat de manera adossada en el marge en talús del camí que puja al santuari de la Mare de Déu de Rocaprevera, cobert per una estructura de volta de canó, de tres costats tancats i un obert que s'orienta cap a la població, al nord. La volta és adovellada i sustentada sobre murs de carreus irregulars aparellats i sustentats sobre un basament força important i que s'avança en la planta per cloure i privatitzar l'àmbit interior. Es cobreix a dues aigües, amb la formació de pendents feta amb reblliment de mamposteria de còdols. Tota l'estructura està reforçada amb un contrafort a cada banda, de mamposteria de còdol, i ajuda a integrar el conjunt en el seu entorn i en la natura que l'envolta, ja que la coberta i els contraforts estan revestits de terres per suavitzar els contorns i, conseqüentment, per vegetació; dóna l'aparença que l'estructura que cobreix la font surt del mateix marge.

El recinte està situat en un nivell inferior respecte al del camí, al qual s'accedeix per un parell de graons. A la paret del fons s'hi situa la sortida de la font i, al damunt, una fornícula que conté la imatge de sant Fortià. Està protegida per una reixa de ferro sobre un ampit de pedra decorada per una garlanda esculpida amb formes vegetals.

L'estructura està coronada per una creu de ferro sustentada sobre una pilastra de pedra amb un escut esculpit a la part davantera.

L'entorn immediat està adequat com a racó per al descans dels passejants, amb un espai pla pavimentat de lloses de pedra i amb bancs, també de pedra. Uns plàtans hi donen ombra a l'estiu.

Uns metres més avall hi ha una segona font, més modesta, que consisteix en una escultura metàl·lica que representa un arbre amb ocells que reposen sobre les seves branques.

Font dels ocells:

EVOLUCIÓ D'USOS:

Original:

Font popular i devoció a sant Fortià (des de 1686).

Actual:

Font popular.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Regular. Les parts fetes de pedra presenten taques d'humitats i verdet.

VALORACIÓ:

Font de valor històric en la vida social de Torelló i també de valor monumental i arquitectònic. És a més un exemple de petita intervenció en el territori en que s'integra bé l'arquitectura i la naturalesa.

DADES HISTÒRIQUES:

El mas Coll es troba a les proximitats del santuari de Rocaprevera. El camí que portava al mas tenia una font que rebia el mateix nom. La font del Coll era anterior a la construcció del santuari.

A principis del segle XV, 1414, el nom de la font ja havia canviat. La font del Raig es va dedicar a sant Fortià. Les relíquies d'aquest sant innocent havien arribat a Torelló l'any 1298 a mans del croat Arnau del Colomer, fill del mas del mateix nom. Sembla ser que tota la parròquia sortí en processó a rebre el grup de croats, que retornaven a casa seva, justament a la font del Raig.

BCIL NIVELL-B

Des del segle XVII, la devoció popular invocava sant Fortià en temps de sequera. Es portaven les relíquies del sant des de l'església de Sant Feliu a la font en processó. En el cas de sequera persistent, les relíquies s'estaven nou dies al santuari de Rocaprevera.

La primera font del Raig havia de ser força humil atès que, l'any 1686, Jeroni Ferrer, clavari de la parròquia de Sant Feliu, segons clàusula testamentària, deixà una quantitat de diners per construir una edícula a l'indret de la font del Raig. Es va construir una arcada amb carreus de pedra picada i uns bancs a cada costat de la font.

Aquesta edícula va arribar al segle XX en un estat força deplorable. L'alcalde Francesc Xavier Vergés va impulsar, per subscripció popular, la restauració de l'indret l'any 1912. Es féu la volta de mig punt que protegeix la font, les escales que hi baixen i els bancs de pedra als costats del broc. Sobre la font hi havia la fornícula de sant Fortià i una placa commemorativa de la restauració. L'exterior comptava amb dos contraforts i uns bancs de pedra per reposar.

La darrera restauració és de l'any 1957. S'acabaren la coberta de l'edícula en forma de teulada a dues aigües i la façana, conservant la pedra picada i col·locant còdols de riu a la part superior de la volta. La imatge de sant Fortià, destruïda durant la Guerra Civil (1936-1939), va ser esculpida per Lluís Riubugent, artista local.

La font del Raig no ha estat modificada des de 1957, però, molt propera a aquesta font, se'n va obrir una altra l'any 1973. La font dels Ocells és una deu d'aigua que ha estat molt popular des de la seva obertura. Va ser construïda per un grup de jubilats assidus a Rocaprevera. Es troba entre el pedronet de la Guia i la font del Raig. El seu entorn és més humil que no pas la font del Raig. Té un petit broc, que no para mai de rajar, col·locat sobre un suport de fusta. Al costat de la font, l'artista del ferro, el senyor Balanciart, hi va realitzar una escultura de forja. Un arbre i uns ocells ornamenten l'entorn de la font.

Els darrers anys, les dues fonts d'aquest indret es troben afectades per un excés de nitrats que no fan recomanable el consum de la seva aigua.

BIBLIOGRAFIA:

- Gràfica:** - AJUNTAMENT DE TORELLÓ, *Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana*. Ordenació del Sòl No Urbanitzable, E. 1.5.000. Torelló 1999.
- Escrit:** - Fitxa núm. 14/5 de Torelló, del Servei del Patrimoni Arquitectònic. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. 1990.
- SOLA I MORETA, FORTIÀ, *Història de Torelló*. 2 vol. 1947-1948.
- MOLERA I CLOTA, SANTI, *L'Abans*. 2001-2001.

BCIL NIVELL-B

núm. d'ordre

EP	ELEMENTS PAISATGÍSTICS	EP	Pàg. 4	DESCRIPCIÓ DEL BÉ: <ul style="list-style-type: none"> - Volta de canó sobre una font, de pedra carejada amb una banca a cada costat de la volta que forma una capalleta.
		DENOMINACIÓ: Font del Raig		
PLÀNOL DE SITUACIÓ		SITUACIÓ: Camí a Rocaprevera		
COOR. UTM	x: 438900,3291 y: 654914,1989			
REF CADASTRAL				
DETERMINACIONS NORMATIVES: <ul style="list-style-type: none"> - Nivell d'intervenció "B" - Protecció integral del monument - Protecció de l'entorn més pròxim 				